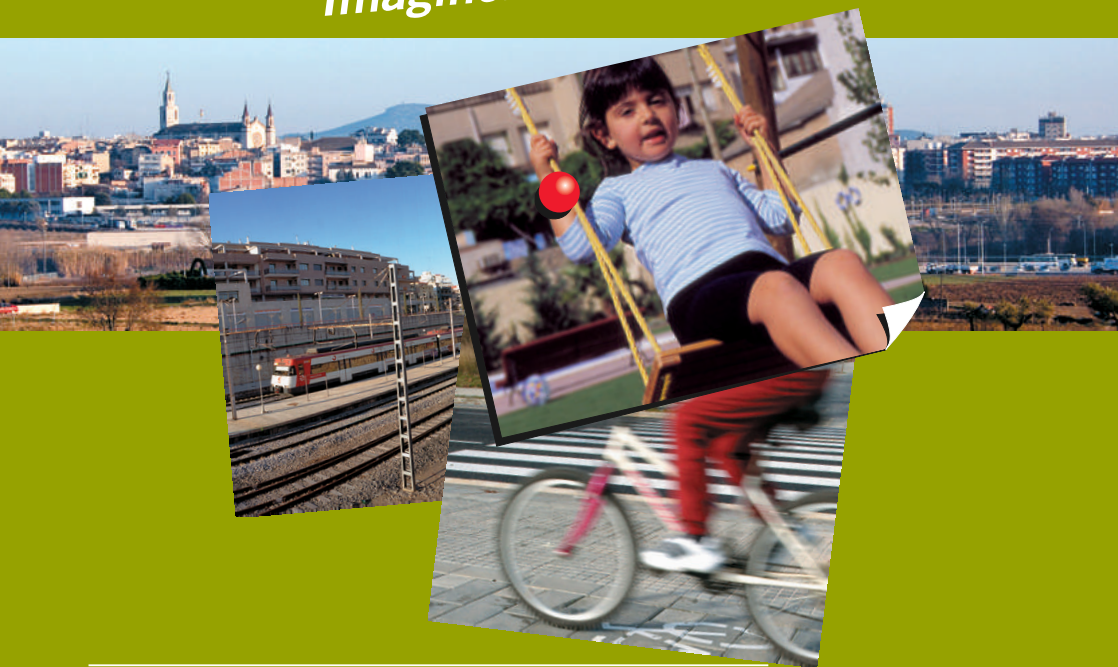

NOU ESPAI PÚBLIC A L'EIX DE LA VIA

CONSULTA CIUTADANA SOBRE ELS **USOS**
DE L'ESPAI GENERAT PEL **COBRIMENT**
DE LA VIA

Imaginem-ho junts!

**QUADERN per al
DEBAT CIUTADÀ**

**Síntesi de
RESULTATS**

DECIDEIX COM SERÀ VILAFRANCA

Tu
HI PARTICIPES

Ajuntament de
Vilafranca del Penedès

Aquest document recull els resultats del *Quadern per al debat ciutadà* que l'Ajuntament de Vilafranca va distribuir a través d'un Pla de dinamització i difusió amb diferents canals a principis de l'any 2006.

Més enllà de la formulació de propostes sobre els usos, aquesta eina perseguia informar i convidar les persones, famílies i col·lectius a reflexionar i generar un debat entorn de les implicacions del cobriment de la via i les potencialitats dels possibles futurs usos, i alhora oferir informació sobre el cobriment.

Els temes tractats en el *Quadern per al debat ciutadà* s'han definit a través d'un procés participatiu desenvolupat durant el 2005-2006. El procés va consistir en la realització de tallers, on persones de diferents col·lectius van participar en grups de treball per definir un primer imaginari entorn del nou espai generat pel cobriment de la via basant-se en la diagnosi. Amb l'anàlisi d'aquestes aportacions ciutadanes es van definir els continguts i posteriorment es van validar amb un grup de ciutadans i ciutadanes.

En el buidat dels *Quaderns per al debat ciutadà* cal diferenciar dos nivells. En primer lloc, el **nivell quantitatiu**, on diferenciem entre les preguntes tancades, on es donaven opcions predefinides i les preguntes obertes, sobre les quals es va realitzar una anàlisi prèvia i es van agrupar les respostes per similituds. Aquestes agrupacions van permetre identificar els ventalls temàtics en els quals se situaven els punts de vista dels participants.

En segon lloc, el **nivell qualitatiu**, on a partir dels dibuixos realitzats pels participants, es van generar tipologies per facilitar l'anàlisi i es van identificar les diferents visions de l'espai per a infants i els criteris a partir dels quals es definien aquestes visions.

L'Ajuntament de Vilafranca, per a l'elaboració del *Quadern per al debat*, va comptar amb la col·laboració del postgrau de participació i desenvolupament local de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i l'Organisme Autònom Flor de Maig de la Diputació de Barcelona.

Volem agrair l'esforç fet a totes les persones que de manera desinteressada han aportat un gra de sorra amb les seves idees i suggeriments.

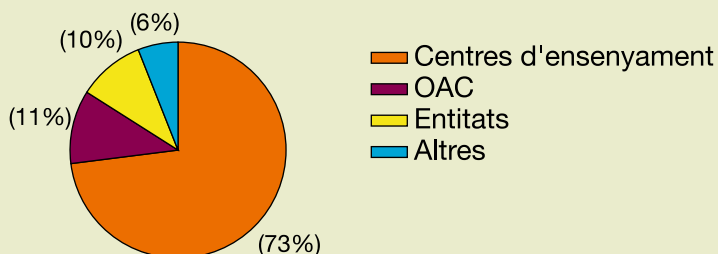
Moltes gràcies!

EL PERFIL DELS PARTICIPANTS

S'han recollit 1.025 *Quaderns* i hi han participat 2.304 persones, ja que la gran majoria de *Quaderns* han estat contestats per més d'una persona.

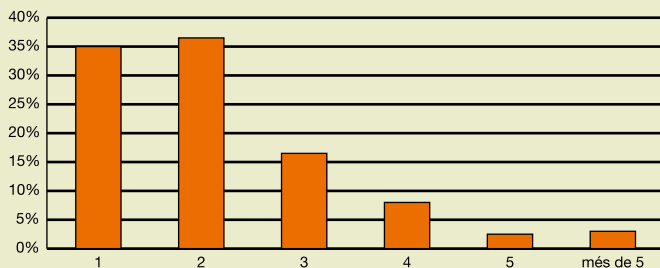
Llocs de recollida del Quadern

La majoria dels *quaderns* han estat recollits en els centres d'ensenyament, seguits de l'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC), diverses entitats o seus —Casal de la Dona, associacions de veïns, casals d'avis— i una petita part en cursos de formació, equipaments com el Complex Aquàtic, a través del Servei de Participació municipal o la seva adreça electrònica.

Entre quantes persones han contestat el Quadern?

Més d'una tercera part dels quaderns han estat contestats per una sola persona, una altra tercera part per dues persones i, la resta, per tres o més. En alguns casos —pocs, el 2,3%— l'han contestat grups majors de 5 persones.

El gruix més important dels participants se situa entre els 10 i 19 anys. També podem destacar els infants de 5 a 9 anys que assisteixen als centres de primària, que han contestat el Quadern amb els seus pares i/o mares. Aquest grup de pares i mares segurament contribueix al rellevant nombre de persones que han respost al Quadern entre les franges d'edat de 30 a 44 anys.

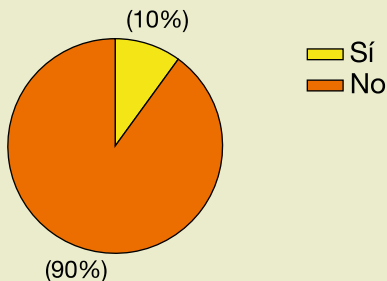
Quaderns contestats per barris

Si atenem a la distribució per barri de les respostes, un dels barris amb més respostes correspon al barri del Poble Nou, proper a la via, a diferència d'altres barris també propers i que no han tingut respostes rellevants: la Girada, el Molí d'en Rovira i la Barceloneta-Sant Magí.

Barri	Freqüència	Percentatge
Barceloneta	58	6,3
Centre	59	6,4
Les Clotes	88	9,5
L'Espirall	143	15,5
Molí d'en Rovira	19	2,1
Poble Nou	198	21,5
Sant Julià	135	14,6
La Girada	65	7,0
Afores de Vilafranca	50	5,4
Altres municipis	107	11,6
Total	922	100,0

Has participat en altres processos?

Dels quaderns resposts, gairebé un 90% diuen que no han participat en cap procés de ciutat, enfront d'un 10%, que afirma haver-ho fet. Aquestes dades ens confirmen la hipòtesi del *Quadern* com a eina que arriba a aquells que normalment no participen en els processos participatius de la vila.

N'estaves assabentat?

	Freqüència	Percentatge
Sí	643	66,0
No	331	34,0
Total	974	100,0

Un 66%, confirmen que n'estaven assabentats. Per barris, són els barris més propers a la via els que n'estan més assabentats: la Barceloneta, el Molí d'en Rovira, el Poble Nou i la Girada; seguidament i de manera similar, el Centre, les Clotes, l'Espirall i Sant Julià i per últim els residents als afores de Vilafranca i a altres municipis propers.

T'has informat a través de:

	Respostes	% columna
Canal informació:		
Per VTV	319	31,12%
Per la ràdio	98	9,56%
Per la premsa	246	24,00%
Pel Butlletí	217	21,17%
Per web	50	4,88%
Per tallers	32	3,12%
Centre educatiu	77	7,51%
Entitats i institucions dinamitzadores	11	1,07%
Amics	60	5,85%
Per altres canals	29	2,83%

La majoria identifiquen com a canals d'informació a través dels quals s'han **assabentat del procés participatiu** els mitjans de comunicació locals. Entre aquests, cal destacar la televisió de Vilafranca com el mitjà més identificat, seguit de la premsa local i el butlletí municipal. Un sector de participants assenyalava els espais dinamitzadors del mateix *Quadern* (l'escola, majoritàriament). En la mateixa mesura que aquest últim, s'afegeix un nou canal no determinat prèviament al *Quadern*, els canals tant informals com formals, com els amics, l'escala, el boca a orella, etc.

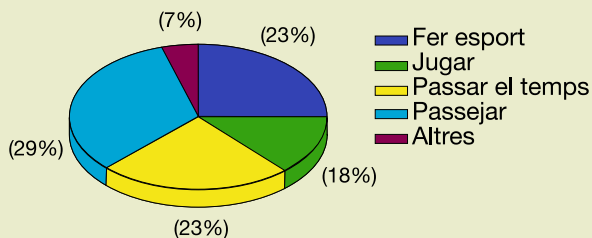

ESPAI DE TROBADA I DE LLEURE

Imagina't una tarda al nou espai...

Els usos considerats majoritàriament són aquells que es relacionen amb activitats de lleure. Així, una gran part de les respostes, més de dos terços dels quaderns, conceben el nou espai com una àrea on poder anar a passejar. Hi ha una predominança del perfil de majors de 40 en la identificació d'aquest ús.

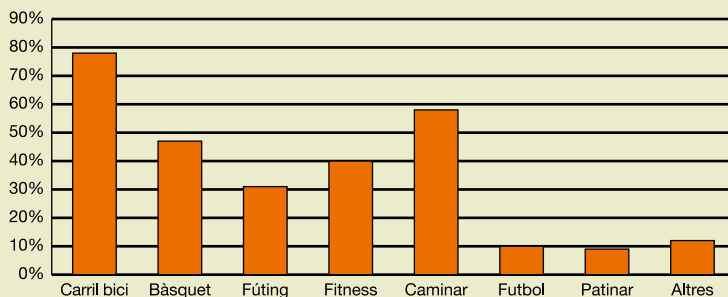
També són rellevants les respostes associades a un seguit d'activitats menys dinàmiques, com passar l'estona, llegir, seure en un banc, conversar, fer el vermut, berenar, etc. Aquestes es destaquen en el perfil entre 25 i 44 anys.

En menor mesura, s'assenyala l'ús lúdic vinculat al jocs, ja sigui en genèric, amb gronxadors, jugar amb pilota, jocs de taula, etc. Són els col·lectius més joves i els perfils entre 15 i 44 anys els que més l'assenyalen. Podríem dir, doncs, que correspon majoritàriament als infants i als seus pares i mares.

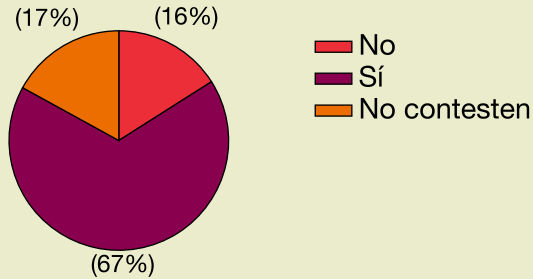
T'agradaria fer esport a l'aire lliure?

Destaquen més aquelles activitats esportives que fan recomanable infraestructures específiques per practicar-les, com el carril bici, el bàsquet, el futbol, el fitness, el patinatge, etc.; enfront d'aquelles com caminar o fer fúting, que no necessàriament ho requereixen.

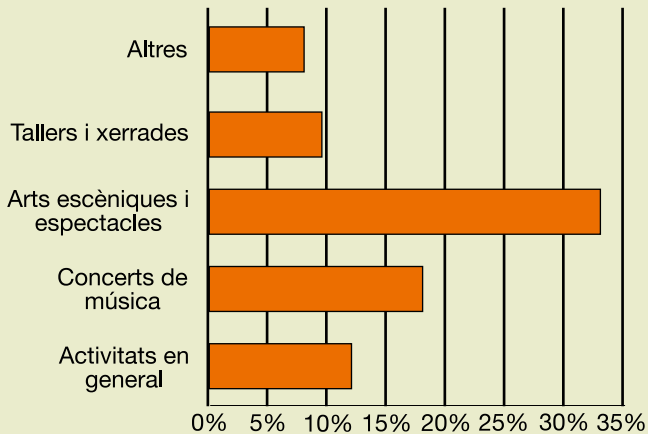

Les respostes incloses en els altres de forma més detallada són skate, activitats esportives com tennis, voleibol, ping-pong, activitats dirigides com aeròbic i, en menor mesura, escalada i tirolina.

● Creus que hi hauria d'haver un espai per fer activitats culturals a l'aire lliure?

● Quin tipus d'activitats culturals creus que s'hi podrien fer?

- Aquelles que *requereixen algun tipus d'infraestructura* per desenvolupar-les. Destaquen les que tenen a veure amb arts escèniques, teatre (també teatre infantil i titelles), espectacles i concerts de música, dansa, balls tradicionals i el cinema a l'aire lliure.
- Aquelles que *no necessiten espais dissenyats a priori* (encara que segurament requeriran algunes instal·lacions concretes, com punts elèctrics, etc.). Són les activitats de caire més puntual que sorgeixen entorn de la realització de tallers de manualitats, bricolatge i pintura, xerrades i conferències, i activitats en general.
- *Altres*: fires, festes i trobades populars, exposicions, esdeveniments per als joves, per als més petits i per als més grans; muntar un museu a l'aire lliure, deixar parets per fer grafitis i criteris com que siguin senzilles i obertes a tothom, sense ànim de lucre.

Com t'imagines aquest espai?

● Criteris entorn de l'ordenació i tipologia de l'espai

Es posa molt d'èmfasi en el fet que sigui un **espai** obert, **ampli**, on hi hagi espai per realitzar diferents activitats, i es vincula generalment amb un **espai verd**.

En segon lloc, destaquen criteris estètics («**bonic i agradable**») i criteris vinculats amb l'estat d'ànim («que sigui **divertit**»). I finalment trobem una distribució molt repartida en altres criteris, dels quals podríem destacar la **tranquil·litat** i la **neteja**.

● Disseny de l'espai

- Espai **verd** amb arbrat, jardins, fonts, sortidors, escultures, etc., on poder passejar alhora que es gaudeix de la natura.
- Espai amb un **amfiteatre** o **glorieta** destinada a usos culturals (concerts de música, obres de teatre, espectacles infantils, etc.).

● Usos de l'espai

Majoritàriament sobresurten els **esports** per damunt d'activitats culturals, comercials i d'oci. Entre els esports, les demandes són molt variades: pistes de bàsquet, camp de futbol, voleibol, carrils bici, circuit per patinar, rampes de *skate* així com taules de ping-pong.

Espai per als infants

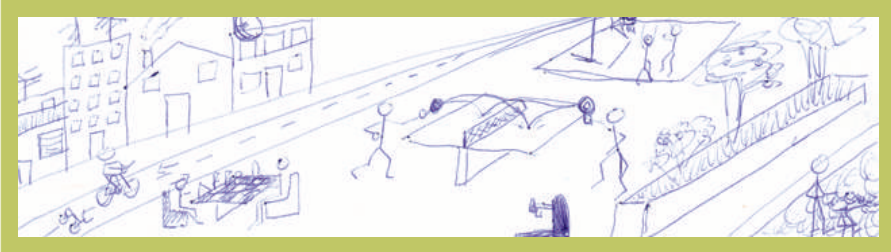
L'anàlisi dels dibuixos ha permès identificar quatre *imaginari col·lectiu* en els quals s'ubiquen la major part de les aportacions recollides. Aquests són, per ordre d'importància:

- Parc infantil tradicional
- Parc infantil i esportiu
- Parc original i variat
- Parc verd

Parc infantil tradicional. S'hi ubiquen tots aquells dibuixos en els quals predominen els elements tradicionals d'un parc infantil: gronxadors, tobogan, balancí, sorral, bancs, papereres, font i, en algunes ocasions, taules. L'arbrat i la gespa sovint són elements associats a aquest imaginari.

Parc infantil i esportiu. Es combinen les necessitats de la primera i la segona infància i coexisteixen en un mateix espai el mobiliari de joc infantil i les instal·lacions esportives: pistes de bàsquet, futbol, taules de ping-pong, pista per patinar, rampes per fer skate o carrils bici. Posa èmfasi en l'adaptabilitat de l'espai infantil a les diferents edats. Aquest espai també identifica sovint la integració d'aquests usos en un espai verd.

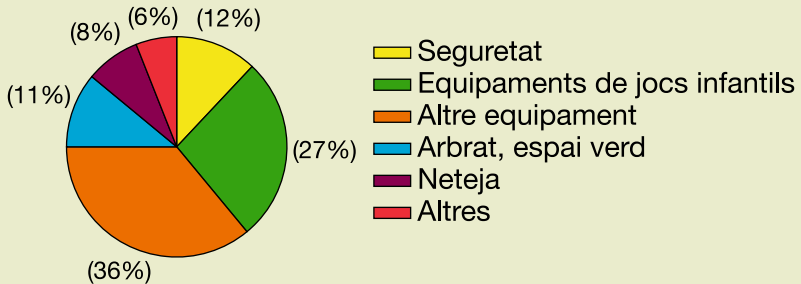

Parc original i variat. Hi destaca la creativitat amb què es concep el mobiliari de joc infantil. En aquest imaginari, els participants han ideat un tipus de mobiliari innovador, modern, variat, que es combina amb altres elements més tradicionals.

Parc infantil com a espai verd. Destaca la importància de la natura com a element central del dibuix: arbrat, gespa, jardins, llacs... malgrat que apareguin altres elements identificats en les categories anteriors.

Altre equipament

Engloba un equipament infantil original i un equipament complementari diferent al parc de jocs infantils.

Es proposen jocs infantils concrets, més enllà dels clàssics gronxadors i tobogans (teranyina, mitja lluna, laberint, cordes, pista americana, rodes de cotxe com a gronxadors, llits elàstics, tubs, barres, tren infantil, etc.).

S'apunta un mobiliari urbà per fer més còmode la utilització de l'espai, com bancs perquè els adults que acompanyen els infants puguin seure i la disposició de lavabos i fonts dins de l'espai.

També s'aporten aspectes que amplien aquesta comoditat en l'ús de l'espai, com la disposició d'arbrat com a garantia d'ombra i la disposició d'espai verd.

Altres

Destaca una major incidència en les aportacions relatives als **criteris** del disseny de l'espai infantil:

- la **diversitat i originalitat del mobiliari infantil**
- la **seguretat dels materials**
- i el mateix **disseny** del parc infantil (per exemple, que sigui espaiós, tranquil i assolellat).

També destaquen les aportacions entorn de la necessitat d'adaptar el parc a totes les edats, però diferenciant per edats. Es fa especial èmfasi a diferenciar els jocs dels infants de 0 a 5 anys i de 6 a 12, amb mobiliari adient a cada edat.

També es planteja aquest espai **amb equipaments esportius**: espais esportius en general, disposar de lloc on poder jugar a pilota, pistes de bàsquet i futbol, zones per patinar o fer exercicis, etc.

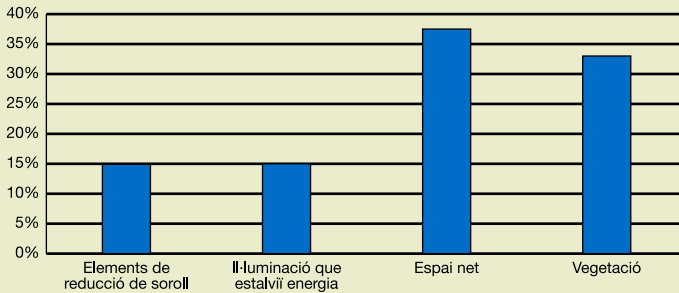
Per últim, es destaca la **bona il·luminació i la bona accessibilitat** de l'espai. Introduir elements en el disseny que garanteixin l'accessibilitat, amb unes instal·lacions adequades, que s'evitin barreres arquitectòniques i que es faciliti l'accés a persones amb discapacitats, cotxets i bicis.

QUALITAT DE L'ESPAI I ENTORN

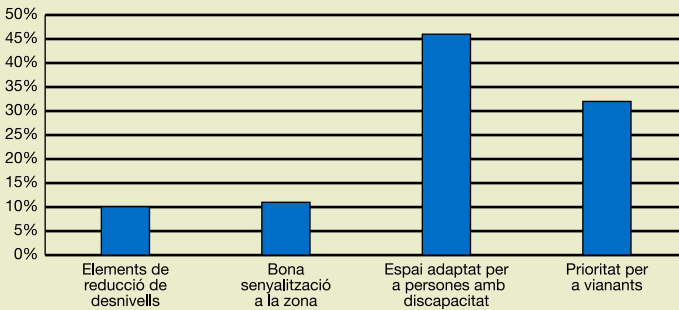
Críteris de sostenibilitat, seguretat i accessibilitat

Hi ha un decantament rellevant pel **críter de sostenibilitat**, seguit de críteris **d'accessibilitat** i per últim dels de **seguretat**.

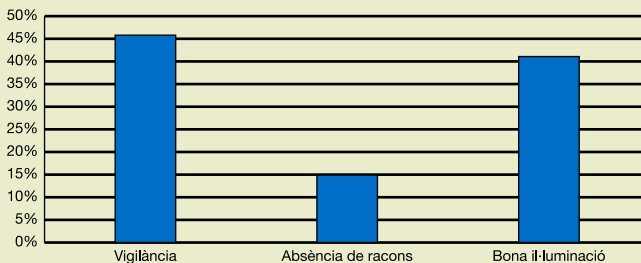
Sostenibilitat

Accessibilitat

Seguretat

A quins elements del nou espai dones més importància?

Es prioritzen **elements** de mobiliari urbà que poden **contribuir a un millor manteniment i una major neteja**, com són les **papereres**, els **lavabos públics** i els **pipicans**.

Amb una important rellevància destaquen les **fonts d'aigua potable**, element ja assenyalat específicament a l'espai per a infants i que aquí fa referència a tot el nou espai públic. Amb relació als bancs (que es tracten de manera diferenciada segons si són d'ús individual o col·lectiu), podem deduir la importància que es dóna al fet de tenir lloc per seure per damunt de la resta d'elements (ho indica un el 21,33% de les respostes). Entre totes dues tipologies, la dels **bancs d'ús col·lectiu** és la més valorada.

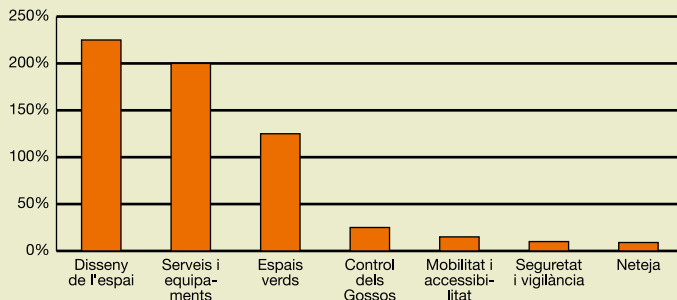
● Què ha de tenir el nou espai?

Elements	Respostes	%
Fonts d'aigua potable	901	22,72%
Pipi cans	428	10,79%
Banc individual	193	4,87%
Papereres	840	21,19%
Lavabos públics	673	16,97%
Bancs col·lectius	653	16,47%
Senyalització educativa	277	6,99%
TOTAL RESPOSTES	3965	100,00%

Què trobes a faltar en els llistats anteriors? Omple la teva maleta amb nous elements.

És una pregunta oberta que s'ha tancat quantitativament i ens permet establir una sèrie de tipologies. Molts dels elements que s'assenyalen reforcen les aportacions realitzades en el disseny del parc infantil (que aquí es plantegen respecte de tota l'extensió de l'espai).

● Què trobes a faltar en els llistats anteriors?

● Disseny de l'espai

1. Destaca l'existència de **terrasses** on prendre alguna cosa, existència de taules de pícnic i sistemes de protecció per a infants.

En menor mesura, es demanen escultures i es ratifica en la necessitat de comptar amb fonts, mobiliari que faciliti un bon manteniment (papereres, etc.) o espais on pintar grafitos.

2. **Criteris de l'espai** com la separació dels usos i l'adaptabilitat de l'espai per edats, criteris de sostenibilitat, etc.

3. Per últim, només una minoria de respostes assenyalen de nou **usos de l'espai** i reforcen l'ús lúdic i de lleure i la possibilitat de realitzar-hi fires i mercats.

● Serveis i equipaments

Destaquen amb molta incidència l'existència de quioscos, i serveis de divers caire, com màquines dispensadores de begudes i de preservatius, punts d'informació ciutadana, cabines de telèfon, bústia, transport públic, punts d'atenció d'urgència, punt de lloguer de bicis i patins, etc.

Els equipaments relacionats amb l'oci, com centres comercials i botigues, cibercafès, bars de copes i discoteques, sorgeixen amb força.

● Espais verds

Concepció del nou espai públic com un espai verd on hi hagi jardineres, arbres, plantes i elements d'aigua com estanys, fonts i sortidors.

● Control dels gossos

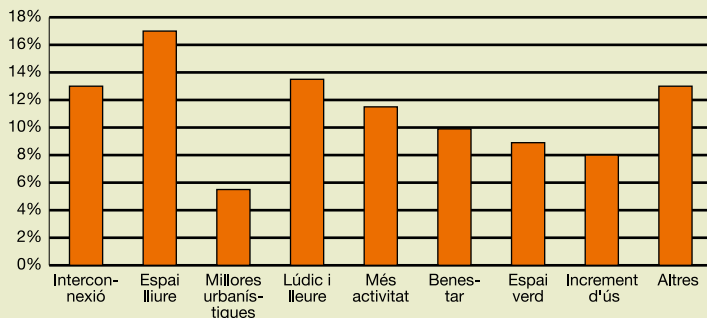
- La necessitat de vigilància dels gossos per part dels seus propietaris.
- La demanda d'expenedors de bosses per a excrements.
- La necessitat de garantir un control en l'ús de la zona, bé creant un espai d'ús exclusiu, bé prohibint l'entrada de gossos en algunes zones.

● Per últim, un menor nombre de respostes reforcen els aspectes de **mobilitat** —indicacions de prioritat, itineraris per als vianants, aparcaments—, els aspectes relatius a la **seguretat** i al **manteniment i neteja**.

Quines conseqüències creus que pot tenir el nou espai en el seu entorn?

Majoritàriament els participants es decanten per destacar les avantatges del nou espai en detriment dels inconvenients.

POSITIVES

● **Espai lliure.** Destaquen les aportacions sobre la nova àrea com **espai lliure** que *guanya* la vila, associat a una zona on poder realitzar activitats i distreure's.

● **Interconnexió.** Millora de mobilitat per al municipi. Així, es destaca la importància que tindrà per millorar la interconnexió dels barris de la vila, ja que els aproparà i reduirà els trajectes d'un barri a altre.

● **Lúdic i lleure.** El nou espai com una àrea on s'hi puguin practicar esports, on hi hagi jocs infantils, activitats culturals i musicals, una àrea lúdica i de lleure.

● **Més activitat econòmica i comercial.** Creixement de la vida comercial i econòmica que podria suposar el cobriment de la via i la nova urbanització en la zona de l'entorn.

● **Benestar.** Aportacions referents a l'estat d'ànim i la possibilitat d'un major benestar dels vilafraquins/es. El nou espai es relaciona amb aspectes com l'augment de relació entre la gent, un espai per a la convivència entre veïns i veïnes, la possibilitat de conèixer gent i fer nous amics, un lloc per gaudir, descansar, relaxar-se, etc.

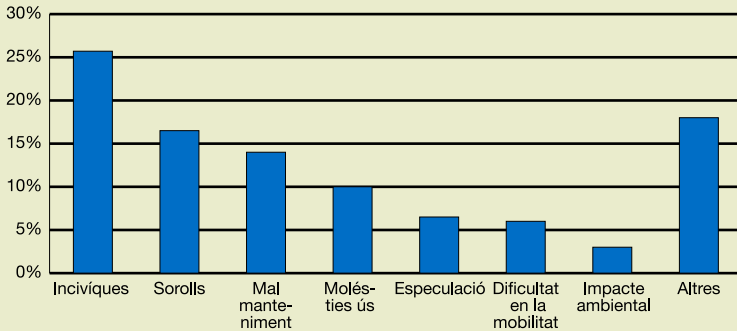
● **Espai verd.** Creació d'un nou pulmó verd a la vila i, alhora, els beneficis consegüents de tenir-lo (menys contaminació, l'aire net, etc.).

● **Increment d'ús.** El nou espai s'associa amb un increment d'ús de la zona amb relació a persones tant del municipi com de fora d'aquest.

● **Millores urbanístiques i millora integral.** S'assenyalen millores en el paisatge urbà de la vila, millores de condicionament urbanístic de la zona, millora i augment del mobiliari urbà, etc.

● **Altres.** Destaquen la nova centralitat que pot comportar la nova zona, l'augment d'aparcament, la reducció de sorolls i l'increment d'espais per als joves.

NEGATIVES

● **Incivisme.** Problemes de seguretat, consum de drogues o alcohol a l'aire lliure, actituds incíviques i gamberrisme, destrossa del mobiliari urbà, etc.
Possible increment del **soroll**.

● **Mal manteniment.** Per una banda, un deficient manteniment de la neteja que faci que es degradi la nova urbanització; per una altra, l'actitud dels usuaris envers l'espai (el risc que no recullin les deixalles, ni els excrements dels gossos, etc.).

● **Molèsties.** Molèsties vinculades a l'increment de l'ús de l'espai i a l'augment de persones a la zona, especialment amb relació a la generació de soroll i a la possibilitat d'aglomeracions en un lloc concret del nou espai.

● **Especulació** en els preus dels habitatges propers al nou espai.

● Les **dificultats en la mobilitat** assenyalen conseqüències com l'increment de trànsit de vehicles i les dificultats per aparcar, també en el sentit que l'espai sigui un pàrquing amb poca zona verda.

● **Impacte ambiental.** En aquest grup es recullen aportacions com la destrucció de vegetació, els riscos d'inundació, l'augment de consum, la destrossa del paisatge, més contaminació, la urbanització de l'espai amb ciment, etc.

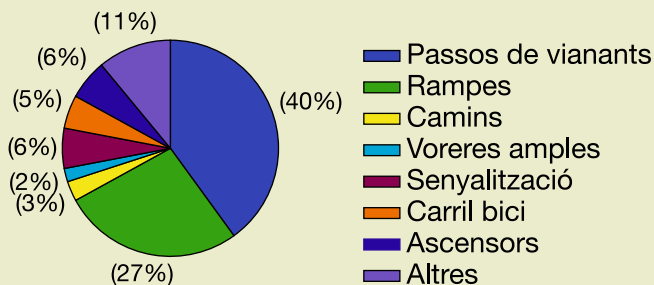
● **Altres.** En aquest grup podem destacar els possibles inconvenients que suposi l'increment de persones i activitats en la zona, que finalment no agradi com queda el nou espai públic i sigui massa gran i poc acollidor, els inconvenients que puguin sorgir durant l'execució de l'obra, conseqüències negatives del pas de l'AVE (com per exemple el tremolor del terra), problemes sota la plataforma (humitats, problemes d'evacuació, mobilitat en cas d'accident), etc.

CONNEXIÓ ENTRE BARRIS

Elements facilitadors dels trajectes d'un costat a l'altre

Aquesta pregunta, tot i ser oberta, facilitava com a exemples els **passos de vianants** i les **rampes**. Per aquesta raó els resultats entorn d'aquests dos elements acumulen la major part de respostes. Tot i així, s'aporten nous suggeriments per facilitar el trajecte a peu i s'afegeix de manera espontània i complementària el carril bici al llarg del nou espai, **el carril bici com a element que travessa l'antiga via**.

Noves aportacions: **ascensors, escales i escales mecàniques, senyalització específica** -senyals i mesures de reducció de velocitat per als cotxes en els passos de vianants-, **creació de camins i itineraris per a vianants i disseny de voreres amples**.

APARCAMENT

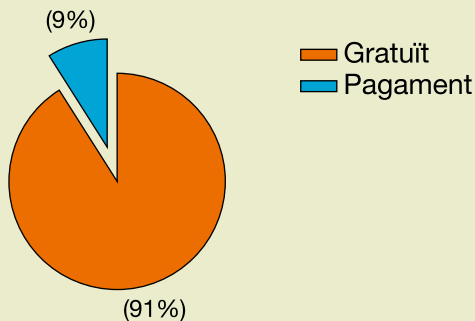
L'aparcament sobre l'espai generat pel cobriment de la via

La majoria dels participants es decanten per un **sí** a l'hora d'ubicar zones d'estacionament en el nou espai.

● **Creus que seria necessari que hi hagués places d'aparcament?**

	Respostes	Percentatge
No	205	21,5
Sí (no especifica quantitat)	135	14,1
50	145	15,2
100	264	27,6
500	206	21,6
Total	955	100,0

Tipus d'aparcament (per quaderns)

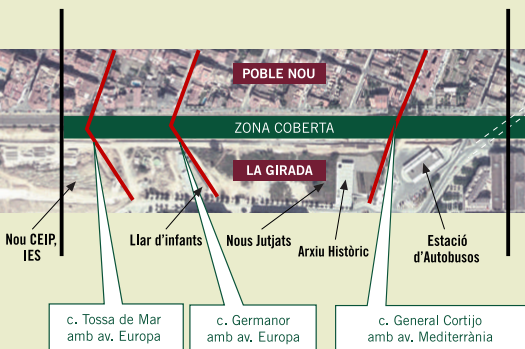
Tipus d'aparcament (per participants)

	Freqüència	Percentatge
Gratuït	1307	85,5
Zona blava	221	14,5
Total	1528	100

En relació al tipus d'aparcament (gratuït o de pagament) els resultats per quaderns ens agrupen les respostes entorn de la gratuïtat del pàrquing. Aquesta dada es redueix al 85% si observem les respostes per participants.

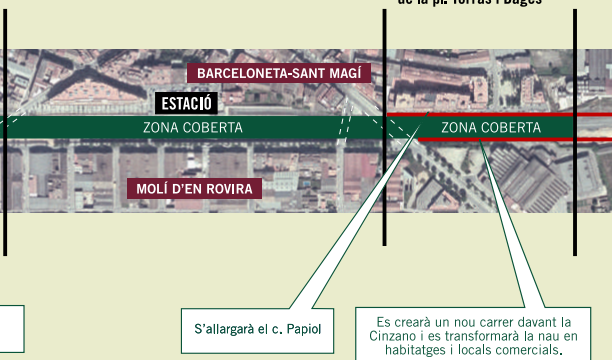
1r tram:

entre c. Tossa de Mar i av. de Vilanova i c. Sta. Digna

2n tram:

entre av. de Vilanova i C. Sta. Digna i av. Barcelona

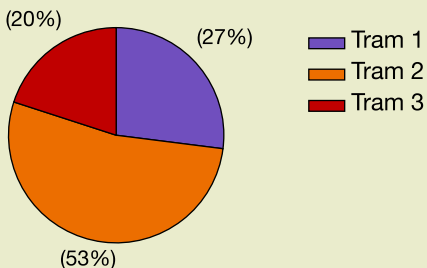

3r tram:

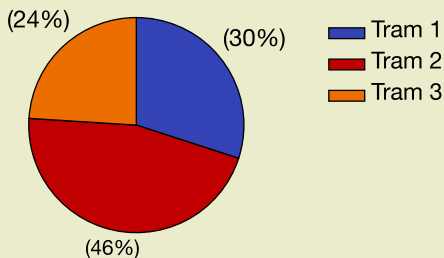
de l'av. Barcelona fins més enllà de la pl. Torras i Bages

El segon tram té més incidència que els altres dos, motivat per la ubicació de l'estació de trens i autobusos.

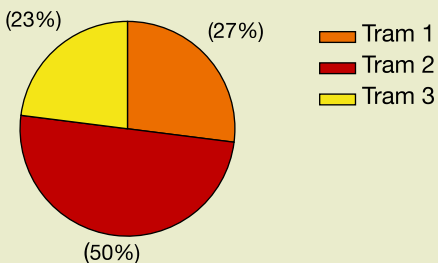
Aparcament de cotxe per trams

Aparcament de bici per trams

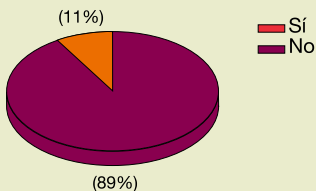

Aparcament de motos per trams

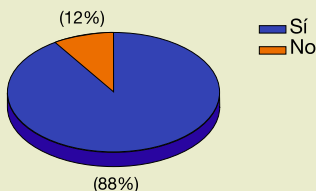

CONNEXIÓ AMB L'EXTERIOR

Creus que hi hauria d'haver trens semidirectes a Barcelona?

Creus que és necessari que Vilafranca disposi d'una estació de trens regionals?

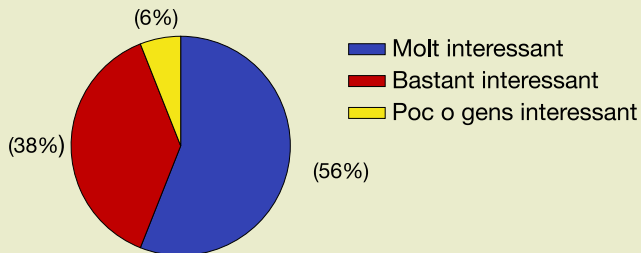
VALORACIÓ DEL QUADERN

Com valores la iniciativa?

El gruix de *Quaderns* contestats i les persones participants s'han decantat per considerar l'experiència del *Quadern* com a canal de participació en la definició dels usos del nou espai públic generat pel cobriment de la via **molt interessant** i **interessant**.

Respostes

Molt interessant	540
Bastant interessant	366
Poc interessant	42
Gens interessant	13
TOTAL	961

El *Quadern* recollia informació d'una sèrie de característiques del nou espai públic. Dels *Quaderns* rebuts, gairebé **dues tercers parts** consideren que **la informació rebuda ha estat**, com a mínim, **suficient**, si bé immediatament cal afegir que la resta declara haver-ne tingut poca o gens.

Has rebut suficient informació?

Informació	Freqüència	Percentatge
Molta	117	12,2
Suficient	474	49,6
Poca	303	31,7
Cap	62	6,5
Total	956	100,0

Quant temps has trigat a contestar tot el Quadern?

La gran majoria de *Quaderns* que han contestat aquesta pregunta, se situa entre 11 i 30 minuts, seguits de més de mitja hora i pocs són els que hi han dedicat menys de 10 minuts.

Temps	Freqüència	Percentatge
10 minuts o menys	140	18,1
D'11 a 20 minuts	247	32,0
De 21 a 30 minuts	209	27,1
Més de 30 minuts	176	22,8
Total	772	100,0

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

**Organisme Autònom
Flor de Maig**

**Ajuntament de
Vilafranca del Penedès**

**Universitat
Autònoma
de Barcelona**